

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

СумДПУ імені А.С. Макаренка

проф. Ю.О. Лянной

«15» березня 2021 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ТЕОРІЇ І ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, освітнього ступеня бакалавра

**ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 028 МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

Розглянута на засіданні

Приймальної комісії

«15» березня 2021 р.

Протокол № 7

Програма фахового вступного випробування з «Теорії і технологій соціокультурної діяльності» для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 028 Менеджмент соціокультурної діяльності.

Ухвалено на засіданні кафедри соціальної роботи
і менеджменту соціокультурної діяльності
від 26 лютого 2021 р. протокол № 9

Завідувач кафедри соціальної роботи
і менеджменту соціокультурної діяльності
к.п.н., доцент

А.О. Полянничко

Голова фахової атестаційної комісії
к.п.н., доцент

А.О. Полянничко

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування з
ТЕОРІЇ І ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
для вступу на I курс зі скороченим терміном навчання 1 рік 10 місяців,
II курс з нормативним терміном навчання 2 роки 10 місяців,
III курс з нормативним терміном навчання 1 рік 10 місяців
за спеціальністю 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Форма фахового вступного випробування – УСНИЙ ІСПИТ.

Згідно з Конституцією України, основним напрямом державотворення повинна стати прискорена розбудова атрибуту соціальності держави, що пов'язана з цінностями культури на індивідуальному і груповому рівні та державним патерналізмом. У такому вимірі активна та ефективна культурна політика держави, в структурі якої соціокультурна діяльність займає важливе місце, оскільки відіграє роль одного з потужних виконавчих механізмів, повинна стати міцним підґрунтям всебічного, інноваційного, соціального та культурного розвитку країни, підставою для будівництва соціальної держави з конкурентоспроможною соціально орієнтованою ринковою економікою, здатною забезпечити людський розвиток, гідний рівень і якість життя громадян.

За таких умов підготовка спеціалістів з менеджменту соціокультурної діяльності є вимогою часу. Саме ці фахівці забезпечують практичну діяльність, що спрямована на зменшення напруженості, подолання соціальних проблем людей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів за спеціальністю 028 Менеджмент соціокультурної діяльності на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, освітнього ступеня бакалавра, укладена відповідно до основних тенденцій розвитку сучасної соціокультурної діяльності в Україні і світі; змісту стандарту вищої освіти за спеціальністю 028 Менеджмент соціокультурної діяльності.

Метою вступного випробування є оцінка засвоєння абітурієнтами теоретичних основ соціокультурної діяльності з різними категоріями населення, розуміння витоків професії та сучасних соціокультурних доктрин, форм, методів і принципів соціокультурної роботи у контексті усвідомлення їх зв'язку з минулим.

Абітурієнти повинні продемонструвати **знання:**

- основних понять та сучасних концепцій СКД;
- зміст функцій та принципів СКД;
- соціальні ролі, які може виконувати менеджер СКД;
- особливості видів і форм СКД, зокрема для дітей і сімей;
- сфери здійснення СКД;
- теоретичні та практичні аспекти організації СКД.

уміння:

- аналізувати й оцінювати СКД за визначеними критеріями;
- застосовувати на практиці види і форми СКД;
- наводити приклади діяльності закладів соціально-культурної сфери, самодіяльних формувань, зокрема для дітей та сімей;
- організовувати дитяче і сімейне дозвілля та спрямовувати його на духовний розвиток особистості;
- визначати перспективи розвитку СКД як галузі суспільної практики.

До вступного випробування пропонується 30 білетів. Кожен білет містить 3 питання.

Вступний іспит (усний), як правило проводиться в такій послідовності:

- підготовка відповіді на запитання білету (до 40 хв.);
- відповідь студента (до 10 хв.);
- відповіді на запитання комісії (10 хв.).

Програма має перелік рекомендованої літератури для підготовки до складання вступного випробування.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Теоретичні засади соціокультурної діяльності.

Тема 2. «Соціокультурна діяльність» у професійній підготовці менеджерів соціокультурної діяльності.

Тема 3. Становлення соціокультурної діяльності як галузі наукових знань.

Тема 4. Соціально-культурна сфера суспільства.

Тема 5. Взаємозв'язок соціокультурної діяльності та дозвілля.

Тема 6. Роль гри в соціокультурній діяльності.

Тема 7. Педагогічні аспекти організації дозвілля.

Тема 8. Соціокультурна діяльність та організація спеціальних подій.

Тема 9. Види спеціальних подій та суспільних заходів.

Тема 10. Сучасні інформаційні технології в соціокультурній діяльності.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Взаємозв'язок гри й дозвілля.
2. Взаємозв'язок гри й творчості в соціокультурній діяльності.
3. Взаємозв'язок дозвілля й соціокультурної діяльності.
4. Види дозвілєвої діяльності.
5. Види свят у сучасному житті українського суспільства.
6. Види споживання як рівня дозвілєвої діяльності.
7. Висвітліть особливості проведення оглядових екскурсій.
8. Висвітліть особливості проведення тематичних екскурсій.
9. Висвітліть особливості спеціальної підготовки керівника туристичної групи.
10. Виставки та ярмарки як спеціальні події.
11. Вплив Інтернету на функції соціокультурної діяльності.
12. Гра як історико-культурне явище.
13. Загальна характеристика соціокультурної системи.
14. Загальні вимоги до підготовки та організації спеціальних подій.
15. Запропонувати дитячий фестиваль, основні моменти його проведення.
16. Запропонувати короткий сценарій благодійної акції до Дня захисту дітей.
17. Запропонувати короткий сценарій конкурс дитячої творчості.
18. Запропонувати короткий сценарій Новорічного свята для дітей 8–10 років.
19. Запропонувати короткий сценарій проведення дитячого свята до Дня Святого Миколая.
20. Запропонувати короткий сценарій свята на День матері.
21. Запропонувати магазин дитячої книги.
22. Запропонувати основні ідеї дитячого свята для різновікової групи в умовах турпоходу.
23. Запропонувати основні ідеї маршруту вихідного дня по місту Суми для дорослих і дітей.
24. Запропонувати основні ідеї проведення благодійного ярмарку.
25. Запропонувати основні ідеї проведення благодійної акції.
26. Запропонувати основні ідеї проведення сімейного свята на природі.
27. Запропонувати основні ідеї різдвяного свята для дітей 5–7 років.
28. Запропонувати основні ідеї сценарію до дня народження хлопчика 10 років.
29. Запропонувати основні ідеї сценарію до дня народження хлопчика 5 років.
30. Запропонувати основні ідеї сценарію сімейного свята.
31. Запропонувати основні ідеї фестивалю дитячої творчості.
32. Запропонувати основні моменти сценарію дня народження дівчинки 5 років.
33. Запропонувати основні моменти сценарію дня народження дівчинки 9 років.
34. Запропонувати центр дитячої творчості.

35. Зв'язок народного театру з обрядовими традиціями. Вертеп як один з різновидів українського народного театру.
36. Зміст поняття «культура»: історія його виникнення та еволюція змісту. Урізноманітнення визначень поняття «культура» на межі ХХ – ХХІ століть.
37. Значення діяльності ведучих спеціальних подій.
38. Значення сучасних інформаційних технологій у розвитку соціокультурної діяльності.
39. Історія поняття „соціокультурна діяльність”.
40. Категорія „цінність”, її значення для соціокультурної діяльності.
41. Класифікація спеціальних подій.
42. Комунікативна функція соціокультурної діяльності.
43. Конкурси та основні етапи їх підготовки. Особливості дитячих конкурсів.
44. Критерії соціокультурної діяльності.
45. Міжнародні та українські проекти збереження національної культурної спадщини.
46. Нові форми споживання, послуг у сфері культури та творчості в інформаційному суспільстві.
47. Особливості гри як особливого виду діяльності.
48. Особливості дитячих та сімейних свят.
49. Особливості корпоративних свят.
50. Особливості шоу-заходів для дітей.
51. Охарактеризуйте основні складові, принципи та функції менеджменту у соціокультурній сфері.
52. Педагогічні аспекти організації дозвілля.
53. Поняття „дозвілля”, соціальні функції дозвілля.
54. Поняття „індивідуальна культурна діяльність”, його структурні елементи.
55. Поняття „соціокультурна діяльність”, його структурні елементи.
56. Поняття вербальної анімації. Способи впливу на аудиторію за допомогою мови.
57. Поняття фандрейзингу.
58. Поняття фандрейзингу. Планування фандрейзингової кампанії.
59. Поняття шоу. Різновиди анімаційних шоу: сценічні шоу, технічні шоу. Характерні ознаки сценічних та технічних шоу.
60. Правила ефективності спеціальних подій.
61. Правила організації конференції.
62. Предмет соціокультурної діяльності.
63. Представити короткий сценарій дитячого свята в підготовчій групі ДНЗ до дня 8 Березня.
64. Представити короткий сценарій Дня знань для 1 класу.

65. Представити основні ідеї проведення свята до Дня учителя.
66. Презентація як спеціальна подія .
67. Презентувати основні ідеї сімейного свята з нагоди ювілею глави сім'ї.
68. Принцип інтересу в дозвіллевій педагогіці.
69. Проблема визначення спеціальної події.
70. Простір дитячої гри
71. Розкрийте особливості суб'єктів проектної діяльності соціокультурної сфери (ініціатор проекту, менеджер проекту, представник цільової групи, працівник соціокультурної сфери, волонтер, представник влади, представник громадського об'єднання).
72. Розкрийте та охарактеризуйте складові професійної майстерності екскурсовода.
73. Соціальні й культурні функції свята.
74. Соціально-культурна сфера та соціокультурна діяльність.
75. Специфіка дитячого та сімейного дозвілля.
76. Специфіка підготовки та проведення дитячих виставок та ярмарок.
77. Спеціальні події в сучасному суспільстві та діловій практиці.
78. Співвідношення понять „соціокультурна діяльність” та „індивідуальна культурна діяльність”.
79. Спонсорський пакет.
80. Структура функцій соціокультурної діяльності.
81. Сучасні інформаційні технології та менеджмент соціокультурної діяльності.
82. Творчість та екстеріоризація – рівні дозвіллевої діяльності.
83. Тенденції розвитку соціально-культурної сфери на сучасному етапі.
84. Фестиваль і особливості його проведення.
85. Форми ігрової діяльності в анімації: спортивні, дворові ігри, рухливі, настільні, інтелектуальні, азартні, рольові ігри.
86. Функції культури та їхня характеристика (пізнавальна, інформативна, комунікативна, регулятивна, функція соціалізації, функція розмежування та інтегрування людських спільнот, аксіологічна).
87. Функції менеджера соціокультурної діяльності.
88. Функції продюсера спеціальних заходів
89. Функція соціальної пам'яті.
90. Церемонія як спеціальна подія.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами усної відповіді на фаховому вступному випробуванні з «Теорії і технологій соціокультурної діяльності» для вступу на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності:

- 174 – 200 балів – виставляється вступникам, які в ході відповідей демонструють глибокі знання в обсязі вимог навчальних програм та основних компетенцій, посилаються на комплекс додаткових джерел: нормативно-правову базу, статистичні дані, сучасні наукові джерела, спеціальну літературу, досвід практичної діяльності. Характер відповіді носить дослідницький характер з визначенням об'єкта і предмета наукового аналізу, постановкою й аргументацією проблеми, формулюванням гіпотези, мети, завдань і шляхів їх розв'язання. Відповідь логічна, повна й систематизована;
- 139 – 173 балів – виставляється вступникам, які в повному обсязі володіють матеріалом на теоретичному і практичному рівнях, демонструють уміння застосовувати знання у типових ситуаціях професійної взаємодії, аналізувати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами. Відповідь характеризується логічністю й повнотою, проте у ній наявні певні неточності й деяка незавершеність;
- 100 – 138 балів – виставляється у разі демонстрації випускниками неповних відповідей, які в цілому розкривають поставлені питання. Достатнім є знання базового змісту навчального матеріалу щодо сутності й технологій соціальної роботи. У той же час, відповідь висвітлює відокремлені складові запропонованих у білеті питань та демонструє основні вміння щодо аналізу матеріалу, формулювання висновків, знаходження помилок та їх виправлення, застосування знань при виконанні завдань типу «за зразком». Відповідь недостатньо логічна й аргументована;
- 0 – 99 балів – виставляється за неправильну або неповну відповідь, яка свідчить про недостатнє знання вступником теоретичних і технологічних основ (змісту провідних категорій, процесів, базових взаємозв'язків тощо) соціокультурної діяльності. Відповідь демонструє невміння логічно конструювати зміст, аргументувати його, аналізувати явища й факти а також виправляти власні помилки. *Іспит не складено, абітурієнт не допускається до подальшої участі у конкурсі.*

ЛІТЕРАТУРА

№ п/п	Назва видання
Базова література	
1.	Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії ВР України 28 червня 1996 р. – К. : Преса України, 1997. – 80 с.
2.	Основи законодавства України про культуру: Закон // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – 26 травня (№ 21). – С. 294
3.	Ариарский М. А. Досуговоедение в системе человекознания / М. А. Ариарский. – Л. : ЛГИК, 1990. – 156 с.
4.	Аронов А. А. Творчество в контексте социализации личности / А. А. Аронов // Вестник Моск. гос. ун-та культуры и искусств. – 2004. – № 2. – С. 54–62.
5.	Ашаренкова Н. Г. Теорія і практика соціально-культурної діяльності : робоча програма для студентів спеціальності 6.020100 “Менеджмент соціокультурної діяльності” спеціалізації “Менеджер зовнішньокультурної діяльності” / уклад. Н. Г. Ашаренкова. – К. : ДАКККІМ, 2007. – 31 с.
6.	Бочелюк В. Й. Дозвілєзнавство : навч. посіб-ник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 208 с.
7.	Бычков В. В. Игра / В. В. Бычков, О. В. Бычков // Новая философская энциклопедия : в 4 т. – М. : Мысль, 2001. – Т. 2. – С. 67–70.
8.	Воловик А. Педагогіка дозвілля / А. Воловик, В. Воловик. – Харків : Харк. держ. акад. культури, 1999. – С. 51–74.
9.	Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. – К. : Академвидав, 2005. – 300 с.
10.	Герасимов С. В. Менеджмент специальных событий в сфере культуры : учебное пособие / С. В. Герасимов, Г. Л. Тульчинский, Т. Е. Лохина. – СПб. : Изд-во «Лань» ; Изд-во «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ», 2009. – С. 5–41.
11.	Донченко Н. П. Мистецтво гри: теорія і практика ігрової діяльності в умовах дозвілля : навч. посібник / Н. П. Донченко. – К. : ДАКККіМ, 1999. – 176 с.
12.	Інформатизація і модернізація соціокультурної сфери суспільства: взаємодія та розвиток : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2013. – 184 с.
13.	Киселева Т. Г. Основы социально-культурной деятельности : учеб. пособие / Т. Г. Киселева, Ю. Д. Красильников. – М. : Изд-во Моск. гос. ун-та культуры и искусств, 2006. – 135 с.

14.	Кочубей Н. В. Програма навчального курсу «Соціокультурна діяльність» / Н. В. Кочубей // Менеджмент соціокультурної діяльності : навчально-методичний комплекс. Ч. 1. – К. : Київський національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, 2013. – С. 211–220.
15.	Кочубей Н. В. Культурно-дозвілєве середовище у вимірі екології дитинства / Н. В. Кочубей // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2013. – № 666. – С. 270–275.
16.	Кравченко О. В. Державна культурна політика в Україні: дискурс влади / О. В. Кравченко // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. праць : у 2 т. / Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 15, т. 2. – С. 79–84.
17.	Кравченко О. В. Культурна політика в Україні за часів незалежності. Дискурс публічної політики // О. В. Кравченко // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Х. : ХДАК, 2010. – Вип. 29. – С. 47–57.
18.	Крестьянов В. П. Педагогика досуга : учебное пособие для студентов педагогических вузов и высших учебных заведений культуры / В. П. Крестьянов. – Орел : ОГУ. – 2010. – 156 с.
19.	Культурно-досуговая деятельность : учебник / под ред. А. Д. Жаркова и В. М. Чижикова. – М. : МГУКИ, 1998.
20.	Культурна спадщина України: Правові засади збереження та охорони культурно-історичного середовища : зб. офіц. док. – К. : Істина, 2002. – 336 с.
21.	Литовкин Е. В. Социально-культурная деятельность в контексте современного исторического знания / Е. В. Литовкин // Вестник МГУКИ. – 2003. – № 1.
22.	Нові моделі закладів дозвілля: концепції, проекти, реалізація / Нац. парламентська бібліотека України. Інформцентр. – К., 1994. – 12 с.
23.	Нужно ли бояться виртуальных библиотек? // Обсерватория культуры. – 2005. – № 6. – С. 112–114.
24.	Орел Е. В. Коммуникативные стратегии толерантности в социально-культурной сфере / Е. В. Орел. – Екатеринбург : Уральский гос. университет, 2008. – С. 355–365.
25.	Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах : підручник / І. В. Петрова. – К. : Кондор, 2005. – 408 с.
Додаткова література	
1.	Бевзенко Л. Самоорганізаційна природа феномена гри / Л. Бевзенко // Філософська думка. – 1999. – № 3. – С. 3–19.
2.	Берн Э. Игры, в которые играют люди / Э. Берн. – СПб. : Лениздат, 1992. – 400 с.
3.	Боронникова Г. Нововведення в соціально-культурній сфері / Г. Боронникова // Клуб. – 2004. – № 4. – С. 12–13.

4.	Даровский В. П. Кинофестивали: рождение, становление, соврем. состояние / В. П. Даровский. – СПб. : СПбГУКИ, 2005. – 171 с.
5.	Дуликов В. З. Критерии социально-культурной деятельности / В. З. Дуликов // Вестник МГУКИ. – 2004. – №1. – С. 94–97.
6.	Кочубей Н. В. Дитина в сучасному інформаційному суспільстві : проблема добра і зла / Н. В. Кочубей // Вісник ІРД. – 2013. – № 29 – С. 15–19.
7.	Культурно-досуговая деятельность : учебник / под ред. А. Д. Жаркова и В. М. Чижикова. – М. : МГУКИ, 1998.
8.	Килимистий С. М. Анімація в туризмі як предмет наукових досліджень / С. М. Килимистий // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – К. : Міленіум, 2011. – Вип. 27.
9.	Копієвська О. Р. Використання сучасних рекреаційних технологій у парковій індустрії [Електронний ресурс] / О. Р. Копієвська // Матеріали міжнародної наук.-практ. конф. «Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля». – К., 2004
10.	Мирошкина О. С. Детский кинофестиваль: обучение в увлеченном сообществе (на примере Санкт-Петербургского детского благотворительного кинофестиваля) [Электронный ресурс] / О. С. Мирошкина // Психология, социология и педагогика. – 2012. – № 10.
11.	Орлов О. А. Праздник в контексте российской культуры / О. А. Орлов // Вестник Моск. гос. ун-та культуры и искусств. – 2004. – № 2. – С. 75–80.
12.	Павлів В. Деякі проблеми і перспективи української культури / В. Павлів, І. Дзюба // НГ. – 2001. – № 5 (485).
13.	Петрова О. В. Перспективи розвитку дозвілля як соціально-культурного явища / О. В. Петрова // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – К. : Міленіум, 2011. – Вип. 27.
14.	.Розин В. М. Игра как область деятельности / В. М. Розин // Новая философская энциклопедия : в 4 т. – М. : Мысль, 2001. – Т. 2. – С. 70.
15.	Сигов К. Б. Игра / К. Б. Сигов // Современная западная философия : словарь. – М. : Политиздат, 1998. – С. 158–159.
16.	Скуратівський В. Свята нашого народу / В. Скуратівський // Вітчизна. – 1991. – № 3. – С. 193–195.
17.	Стрельцов Ю. А. Человек в мире общения: Основы досуговой синергетики : учебное пособие / Ю. А. Стрельцов. – М. : МГУКИ, 2000. – 200 с.
18.	Суртаев В. Я. Игра как социокультурный феномен : учеб. пособие / В. Я. Суртаев. – СПб., 2003. – 208 с.
19.	Триодин В. Е. История и теория социально-культурной деятельности / В. Е. Триодин. – СПб. : СПбГУП, 2000. – 248 с.
20.	Юрій М. Ф. Соціокультурний світ України / М. Ф. Юрій. – К. : Кондор, 2008. – 738 с.
21.	Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність : навчальний посібник / Н. В. Кочубей. – Суми : Університетська книга, 2015. – 122 с.